

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponta, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagyobb terjedelmű... Hirdetési díj: Nagyobb terjedelmű... Hirdetési díj: Nagyobb terjedelmű...

Különcetel árak: Helyben és postán küldve... Helyben és postán küldve... Helyben és postán küldve...

Választás után.

Debreczen, decz. 11.

Debreczen város törvényhatósági közgyűlésének tagjai felerészben tegnap választották meg. Irtuk, hogy a kormány-part sietett minden kerületben saját párt-íveit jelölni, s néhány tag kivételével mellőzte pártunknak benyújtott tagjait.

Jelöltjeinek névjegyzékét részint küldöttjei által, részint postai úton elvtársainkra reáldozták. Mig a városi hatóság részéről — mint szintén jeleztük — az igazoló jegyek és szavazati lapok szét sem hordattak, úgy hogy e miatt a szavazati joggal bírt polgárok közül sokan nem szavaztak, mert mint mondották, nem voltak hajlandók magukat kitenni annak, hogy a választási színhelyről csúfosan kiutasítsanak.

Ez az egyik jelenség. Másik körülmény az, melyre rámutatni kötelességünk, hogy a parton kívüliek az angol királyhoz címzett vendéglőben elfoglalt gyűléshelyükről külön állóan s mint külön párt ezuttal először vettek részt a választásban. Tagjaik meglepő nagy számmal lezavaztak.

Ily előzmények és alakulások után nagyon társadalmi a választásnak azon eredménye, hogy városunk 6 választási kerületéből négy választási kerületben a függetlenségi és 48-as párt győzött, míg a másik két kerületben az ezen választásra szövetségesen a kormánypart és pártokivüliek egyesített erővel nyerte meg, hogy a megválasztott tagok fele része kormányparti, fele része pedig pártokivülinek mondható.

Ime, a kormánypart vezérfőirainak minden tagjika, a városi hatóságnak e taktikát az igazoló jegyek és szavazati lapok kiadásánál nem hordatása által támogatott törvényes szempontból is kifogásolható eljárása daczára pártunk győzedelme méltó örömmel töltheti el elvtársainkat, annyival inkább, mert ezuttal a mult választás alkalmával elvesztett hatvan-utczai kerület visszazerezetett!

Mig ellenben a kormánypart vezérfőirainak ezen küzdelmet előidézték eljárása méltó megtorlást talál abban, hogy a hajdan hatalmas kormánypart Debreczenben ma már a 6 választási kerületből csak egy választási kerületben nyert többséget, minthogy a megmaradt két kerületben a pártokivüliekkel megszerezni lett kénytelen.

Ugy tünik fel előttünk, hogy a pártokivüliek vezérfőirainak eljárása reájok vonatkozólag eredményesebb, mert csekély számuk daczára meglepő eredményt értek el. Mig a kormánypart a tisztviselők, hivatalnokok, postai, távirtdai, vasuti alkalmazottakon és más hivatalos állásban lévőkhöz kivül kevés szavazó által támogatott, bizonyára ideje is volt már, hogy e városnak értelmes szavazói tényleg megmutassák, hogy ily választásoknál nem a pártérdeknek, hanem városunk jól felfogott érdekének kell irányadónak lenni, úgy a miként azt mi előzőleg jeleztük volt!

Belföldi hírek. A költségvetés a főrendiházban. A főrendiház pénzügyi bizottsága pénteken tartando üléseben fogja tárgyalni alá venni az 1891-ik évi állami költségvetést a költségvetési vita a főrendiházban 18-án fogja kezdetét venni. — A képviselőház karácsonyi szünetje e hó 18-án fog kezdődni. — Országos daleyvesületi ünnepet tartanak Temesvárott, a jövő évi kiállítás alkalmából. — Jókai Móra „Földön járó csillagok” című színművének összes példányait a nemzeti színház nyugdíjintézetének ajándékozta. — Ismét földrengés. Hunyadmegye több közegében f. hó 6-án földrengés volt észlelhető. — A mérsékelt ellenzéki párt megtette a szükséges pártvezetői intézkedéseket a legközelebbi képviselő-választásokra. — Új titkos tanácsosok. A király Pável Mihály nagyváradi gör. kath. püspöknek és báró Bechtolsheim Antal altábornagynak, a lemerbergi parancsnoklótábornok helyettesének a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta. — Kitüntetések. A király Toth Elek budapesti itélőtáblai tanácselnöknek, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, a bírói pályán szerzett kiváló érdemei elismerésül

a Szent-István-rend kis keresztjét díjmentesen adományozta.

Országgyűlés. A képviselőház ülése decz 10-én. A tegnapi ülés első tárgya az appropriáció volt mely ritka gyorsasággal tárgyalott le. Pontban 11 órára már minden ellenzéki beszéd elhangzott, mert úgy Irányi, mint Apponyi s végül Ugron Gábor csak a legrövidebben indokolták az appropriáció visszautasítását. A kormány részéről az appropriáció kérdésében Szapáry és Wekerle miniszterek szölkáltak, s a pénzügyminiszter beszéde után megtörtént a szavazás s a képviselőház attért a fegyvergyári vita folytatására.

Pázmándy Dénes volt az első szónok, a ki szakszerű fejtegetéseivel, melyeket kezzelfogható példákkal illusztrált, óriás derűltségre hangolta az egész házat, és fényesen bizonyította a parlamenti vizsgálat szükséges voltát.

Utána gróf Károlyi Istvánt hivta szólaşra a jegyző, s ekkor igen sokan tödultak be a folyosóról, s több percnyi mozgas volt, mig a képviselők elhelyezkedtek s gróf Károlyi István megkezdette beszédét. Gróf Károlyi István nagy tapintattal, s egyszersmind nagy objektivitással is nyilatkozott a fentörző kérdésről, s nyilatkozatai két irányban bíraak kiváló fontossággal. Egyik az, hogy kell magyar fegyvergyárnak lenni; a másik az, hogy a honvédelmi miniszternek nem megegedni, hanem követelnik kell a parlamenti vizsgálatot. Mindket nyilatkozat roppant súlyjal esett a merlegbe és az ellenek lelkesen eljente gr. Károlyi Istvánt. Gróf Károlyi István gondolatmenete az volt, hogy ha új fegyvergyárt akarunk, akkor meg kell tudnunk, hogy miért bukott meg a régi? — s ezt csak parlamenti vizsgálat által tudhatjuk meg. Tehát nem a honvédelmi miniszter iránti bizalmatlanság sugalta gróf Károlyi Istvánnak, hogy a parlamenti vizsgálat szükségét haogzattassa, hanem az ügynek érdeke; s ezért mondta gróf Károlyi István, hogy ezen az uton lehet kijutni a labirintusból.

Gróf Károlyi István beszéde végén úgy szölk, hogy „nem mint pártmber beszél (mert egyik pártból sem tartozik), hanem úgy, mint egy tisztességes gondolkodó polgár.” E kijezést báró Fejérváry Géza feleértette, s úgy értelmezte, mintha gr. Károlyi István azt mondta volna, hogy „azert kell parlamenti vizsgálat, hogy meg legyenek nyugtatva a tisztességes gondolkodó emberek.” S iles végén a honvédelmi miniszter e pontra nézve akart felelni. Akkor már a ház hangulata nagyon izgatott volt, mert Pulszky Ágost tovább beszélt egy

ny-gyed háromnál s ezen izgatott hangulatban történt meg a szövkáltás báró Fejérváry Géza és gr. Károlyi István közt.

Gróf Károlyi István nyugodtan felelt a honvédelmi miniszternek, s csakis a miniszter egyenes fölkerésére tette meg, hogy beszédének érintett pontját újból felolvasta, hozzá téven, hogy ha oly értelemben szölköt volna, mint azt a miniszter értelmezte, hat nem vonakodnék ezt nem egyszer, hanem hatszor is ismételni.

Az ülés végén még Pázmándy és Pulszky Ágost részéről is történtek személyes természetű felszölkölások.

Külföldi hírek. Székhámos gróf. A bécsi országos törvényész fogházában egy régi grófi család sarja: Lichingen Ferencz gróf úl néhány nap óta család miatt vizsgálati fogházában. — Garasánin névtelen levelet kapott, melyben felszölköjták, hogy hagyja el Szerbiát, mert különben meggyilkolják. — Egy osztrák képviselő jubileuma. Dr. Herbst Ede, az osztrák reichsrath egyik legkiválóbb tagja és egykori miniszter, kedden annepelte 70-ik születésnapját. Az agg államférfit az alkalmából elhalmozták ovációkkal, különösen sok üdvözöl táviratot kapott az ünnepelel Csehorzágból. — Orth János s sorsáról még mindig nincs biztos hír. Egy Bécsben idözö chüli utazó nem tartja lehetetlennek azt, hogy a főherczeg életben van. — Katonai foglyok kázadása. Juarezben (Mexikó) f. hó 8-án a katonai foglyok kitértek a börtönből s üldözökkel formális csatára keltek. A harcban 14 foglyot megöltek, négyet elfogtak s ezeket a haditörvénysek agyonlövette. — Milán exkirály Londonból Parisba érkezett. — Harcz Pónapés szigetén. A Karolina-szigetekhez tartozó Pónapés szigetén a spanyol csapatok fényes győzelmet arattak a zendölök fölött. Az ellenség szét van verve; vesztesége igen nagy. A spanyolok vesztesége halottakban 1 tiszt és 25 ember, sebesültekben 4 tiszt és 47 ember.

A baleset elleni biztosítás.

Egy törvényjavaslat foglalkoztatja most az országdózo reszt, melyek azt, hogy véleményét előzetesen nyilvánítsa, kiadta a kormány. A javaslatot fontosnak jelzik a miniszteriumban s mint a socialis kérdés megoldására czélzó intézkedések egyikét tekintik fel. Arról van benne szó, hogy a gyári munkások az öket érthető balesetek ellen biztosítsanak. Ennek a javaslatnak törvényerőre emelésétől, kapcsolatban a betegséget való ellátásról szölkő s a ház közzgazdasági bizottsága által már letárgyalt javaslatról azt várják,

A „DEBRECZENI” TÁRSZAJA.

Ábrándozó. Nem lelem helyem a világon, Pedig alkotni, teani vágyom; Ho, y ne legyen e föld kietlea, Tava-z viruljon s szivekben. S megsegényit, lesujt e szó: — Ábrándozó! —

Démona adáz akarának Az ejszakába el-kizaklalt, De nyugtalan ketsegb'esésem Csak nó itt künen e mely sötétben, S mind hangosabban kel a szó: — Ábrándozó! —

Lényem fölmagasodni erzem, Túl minden toronyon, felhőn, bércezen. Egy testet öltött szeretelenség! De ah, oly roppant a mindenség, S a végtelenből zeng a szó: — Ábrándozó! —

Me y felföldet von birtokába, Bemarkolok az ejszakába, Addig facsárom, mig beöle Viágosság árad a földre, S a csillagokól zúg a szó: — Ábrándozó! —

Híra törzs a tárt egeknek, A mindenség lezúg, vagy megvet. Kigunyorl és te el nem éred, Nem állhatsz bosszút, törpe féreg, Durván lehurrogat e szó: — Ábrándozó! —

Ez az ember tragédiája, Az egvivo titán tusája.

Rakass testedre száz sirhalmot, A koporsóban is csak hallok, Ott is kiazoz, viraszt e szó: — Ábrándozó! —

Zempléni Árpád.

A szagra! — Szüzdohányillatos történet. — Ez a jelszó pompás komédiát esiaált a finánczokkal. Ki van adva szigorral a jelszó: Szagra, csak szüzdohány-szagra! Nagy is a keservök a szüzdohányai kereskedő bekecses atyafiának, kontyos dohány-csempészeknek. Úzik, hajtják, lesik, koppasztják, sarczolják öket a határban. A fináncz kivont szuronnyal szalad az orra után, az orra pedig a szag iránt irányul. Így történt, hogy a tanyákon czirkáló finánczok egyszere egy csomóba verődtek a napokban, mindegyik ek izgett mozgott, tagut, szükkült s kejesen szipákok az orra. Az orrok egy véleményen voltak. Óriási pipázás történik valahol, mintha az egész kornyeke valami oriai pipából pófékelne, akkor nagy a szüzdohány szag az egész határon. Nagy ribillió támad. Ki jobbra, ki balra nekiiramodik a szaglászati kémutnak. A tanyai atmoszféra telisteli szüzdohány-illattal. A teli szel szüzdohány-illattal terhesen suhan végig a derlepte rétsége. A kekes köd kénes szagát szüzdohány-illattal nyomja el, a föld párázata, mely világoz kék sávkokban szállong ki a vékony rögnyílásokon, mintha nem volna egyéb szüzdohányfüsttel, s mintha a barátságos tanyák barátságos tüzhelyéről is szüzdohányfüst ömlenek föl és ki a kényenyeken. Nincs másképpen: az egész határ pipázik. Fináncz-orrok bujkálnak a szüzdohány-

illatos ködben. Hangos szippantásokkal kapkodnak a levegőben a szüzdohány-szag után. Nyugat felől sodorja a szel a gyanus s tilos szagot. Ebben az irányban mozogtak a hideg esipte fináncz-orrok. A rejtelny s az eredménytelennek látszó szaglászati teljesen idegessé tette a legkipróbáltabb fináncz-ort is. Az egész tanya-világ összeesküdött-e, hogy egyszere felföfékelje az összes ideit szüzdohány-termet? Vagy a menyországon csibukoznak talán fiom verpeletti sonet ömlik le az illat a ködben? Mindez izgató volt. Öszeesküvés, nem lehet más. Az egész tanya-világ szüzdohányt pipázik. Egy ketsegb'esett fináncz orr bevágat a fináncz tanyára s jeleutest tesz a szüzdohány-forradalomról. Elrendeltetik újabb fináncz orrok összpontosítása. Nagy apparátussal folytatódik a szaglászati. A tanyai atmoszféra ezalatt még jobban besűrűsödik szüzdohány illattal. — A szagra! — Csak szag után! Hangzik a fő orr vezényszava. Minden tanyába betödök egy-egy fináncz-orr s feltur ott mindent, de mindent. A jó fináncz orr semmitől se irtózik. Mas szag iránt nincs érdeke, csak a szüzdohány-szag csiklandozza. Nem kopik soha, bármiben turkál. S ez a fő. Ez a megbecsülhetetlen fináncz-orr. — A szagra! — Csak a szag után! Fölverik a gazdát, aki makrapipájával melengeti a markát. — Hallja kend, szüzdohány-szagot ér-zünk! Megrázza a subát a gazda a hátán. — Az meglehet. Eu már régen nem szagoltam. — Ide a pipát, nézzük. Beleüti az orrát a fináncz a kis makrapipába. Nagyokat prűszköl. — Hát kend mit pófékel?

— Ez jófajta nyárfalevel. Aztán, hogy tovább izeg-mozog a fináncz-orr, a nyárfaleveles dohány-csakkót az ellenzöbe gyömösözi a gazda, nagyot nevet a markába s a csizmaszárból előhúzza a szüzdohányos zacskót s a rugyujtván, friss szüzdohány-füstöt ereget a bajuszába. Bent a tanyák között valóságos lázba esnek a finánczorrok. A szüzdohány-füst sürü feilegekben kóvályog a levegőben. Az illatos illaszin füstöl kejesen rángatóznak. Lázasan szimatolnak a szag után. Előre dagadoznak az örömtől, hogy milyen hatalmas fogást csinálnak. Mekkora csempészeti díj jár ki majd a nagszeru fogásert. A szag után itelve legalább is ez er pipást fognak, akik szüzdohányt pófékelnek egy csomóban. Ezt már kiszámították szimatolás közben. Egyszere óriási füsttenger körül verődnek össze különböző irányból a fináncz orrok. A füst-oszlopok szüzdohány illatot ökdának szét a levegőbe. Micsoda óriási pipából ömlik a szüzdohány-füst? Emberek szaladgálnak, kiabálnak a füst-tenger körül. A fináncz-orrok kitáguznak, szipákolnak, szuronyt-szegeznek s fölkiáltanak: — A szagra! A szagra! Hol a szüzdohány? Vizes csöbrökkel szaladgálnak bele az atyafiak a szüzdohány illatot árasztó füstbe: — Ehol eg ni! — Mi eg? — A K. Ferencz gazda 200 köte g szüzdohány. A leégett dohányját még eltakarta a szüzdohány-illatot árasztó füsttenger, mely elszállit messze a tanyák föle. S a felsült fináncz-orrok megnyulva tün-tek el a látó, vagyis helyesebben a szaglászó határról. — I.

hogy azáltal a munkásosztály elégtelenségének elejét veszik. Magát a cselzátot helyeseljék. Megvagyunk győződve, hogy ebben az országban soha se fog erősebb tápot kapni a munkások közt az az áramlat, mely nyugati Európa iparos államainak olyan sok bajt okoz, ha a munkások jólétéről eléggé gondoskodik. Nagy feladat, mondhatnánk hivatás vár e részben a kormányokra és törvényhozásokra mindenütt és nálunk is helyesebb inkább korán tenni meg e cselzát minden lehetőséget, mint későn.

Am ez nem zárja ki azt, hogy a szóban forgó törvényjavaslatot ezen magasabb célzattól eltekintve vegyük bírálat alá és az alkotói szándékot törvényre akképp foglalkozunk, mint magában álló alkotással, melynek a dolgozó társadalom egy jelentékeny részere nemcsak erkölcsi, de anyagi tekintetben is kibátása lesz s mely könnyen átálakíthatja a ma fennálló helyzetet a gyáripar terén.

Igy fogva fel a dolgok, a javaslat törvényerőre emelése ellen kell szót emelni, legalább abban az alakban, a mint az idézőgöze van. Keserű igazságot mondott egy tag az országosipariparagyesületben, midőn e javaslatról volt szó, mondván, hogy ha ez törvényerőre emelkedik, új törvényt kell alkotni a munkások baleset elleni biztosításáról. Mert a javaslat szerföltött igazságtalan s oly nagy terheket ró a munkaadóra, melyeket azok a mi iparosviszonyaink között el nem bírnak. Igazságtalan, mert minden terhet és felelősséget a munkaadóra hárít és veszedelmes, mert nálunk az ipar még oly kezdetleges, hogy minden újabb teher, melyet az iparosra rónak, veszélyeztetni az egész ipart. Pedig azok a terhek, melyek ebből a törvényből a munkaadóra hárulnak, olyan jelentékenyek, hogy merjük mondani, még a nagy csel sem teszi azokat sem indokoltakká, sem jogosuttakká.

De általában is az a nézetünk, hogy ez a javaslat kora i. Mi vagyunk az elsők, a kik a munkástörvényhozás teljesességét óhajjuk és mi sincs tőlünk távolabb, mint arra gondolni, hogy elodázzunk valamit, a mit ebben a részben megteünk kell. De ma meggyőződésünk szerint erre az intézményre meg nincsen szükségünk. Tere m t s e n e k e l ő b b i p a r t e s különösen gyáripart s csak akkor létesítsenek oly intézkedéseket, melyeknek alapját erős, biztos alapon fekvő ipar képezi. A humanitás igen szép dolog, el is kell benne menni addig a határig, a meddig lehet, de a humanizmus elveszti célját, ha nem ott gyakoroljuk, a hol kell, ha annak meg fontosabb szempontokat rendelünk alá. Végre is nem az a helyes politika, ha mohón, bizonyos lázas sietéssel egyszerre akarunk átültetni mindent a külföldről, hanem inkább az, ha a mi viszonyainkhoz mérten megfontoltan cselekszünk.

A betegeslegyezési kérdés megoldása sokkal előbb való, sokkal fontosabb, mint emez. Nos, a segélyezési törvény legközelebb meglesz; meg pedig örömmel ismerjük el, helyes alapokon lesz meg. Ennek életbeletetésével az önégyesek a munkaadók hozzájárulása révén szűkebbnek lesz biztosítva az, mire a munkához legsúlyosabb szükségük van s mit eddig legtöbb esetben elhanyagoltak, az egészség. Ettől a törvényről udvós, melyre kiható eredményeket várunk, meg pedig nemcsak a munkások sorsát, de magának az iparnak emelése tekintetében is. Hanem ma még ez a törvény nincs életbeletetve és nem tudjuk, mennyiben valószínűk várakozásaink; most meg nem bírnak tapasztalatokkal, minőve a-

kul a helyzet, ha ezen első és fontosabb kérdést megoldjuk. Nézetünk azért az, hogy a kereskedelmi kamaráknak és amaz egyéb szaktestületeknek, melyek a javaslatra véleményüket adnak, azt kell mondaniok a miniszternek teljes őszinteséggel, hogy megvárandonak tartják a betegeslegyezési törvény hatását s a baleset-biztosítás iránti javaslatot egylőre nem véleményezik törvényerőre emelni.

Egy iparos.

HELYI HIREK.

„Egyesült erővel!”

Debreczen, decz. 11. Királyi ő felségének tudvalevőleg ez a jelszava: „Viribus unitis!” (Egyesült erővel). A debreczeni kormánypart — mint loyális pártos ilik — ugyanezen jelszót választotta magának a most lefolyt városi bizottsági tagok választása alkalmával.

A párt korifeusai összedugták a fejüket (ugyan micsoda fejeket emlegetett egy toasztjában dr. Kola?) s kiadták a jelszót, hogy a függetlenségi pártot, mely még mindig nem akarja beadni a derekát, a egyesült erővel meg kell törni. Vissza kell edesgetni a partonkivülieket (kiket maguk közt igen elmesen „dissidensek”-nek neveznek) s velük egyesülve meg kell támadni a függetlenségi pártot minden vonalon!

A haditervet nagy titokban főztek. A pártgyűlésről, mely a „Bika” szállodában tartott, kinezték az újágitárokat, (kiket a szelid lelkű Fráter Imre partelők nem győzött elege kerlelni, hogy ne haragudjanak) hogy a nagy tervből semmi se jussjon nyilvánosságra. Így tehát mely titokban született meg a haditerv.

A szövetség a két párt között megköttetett — s az eredmény eszünkbe jutatta a schiesvigholsteini háborút. Ekör Ausztria és Nemetszág szöveteztek s győztek. A szakmányra azonban rátette a kezét Nemetszág s Ausztria mit sem kapott, sőt egykori szövetségese irtózatossan elpháldta később Kónigrázt n e l . . .

E szövetségnek is Kónigrázt lett az eredménye a debr. kormánypártra ezve. Eddig ugyanis 3 választó kerületre volt, ebből egyet (hatvan-utczán) elhódított a függetlenségi párt, két kerületnek felet pedig elhódította a pártion kívüliek csoportja, kik a kormánypart segélyvel minden jelöltjüket beválasztatták a piacz- és varga-útcákon, — maradt tehát a kormánypártnak két fel, az az egy kerülete!

Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a schlesvig-holsteini háboruak ezen újabb kiadását megtelegrafirozták-e a kormányparti tudósítók a fővárosi lapoknak?!

* A városi bizottsági tagok választása tegnap d. u. 4 óráig tartott s a szavazó lapok összeszámolása hosszabb időt vett igénybe, úgy

hogy a végeredmény csak a helyi lapok megjelenése után, az esti órákban volt meg tudható: a választás eredményét — melyet mai vezércikkünkben méltatunk — csak most közölhetjük olvasóinkkal a következőkben:

Czegléd-utczán beadott 324 érvényes szavazatot a megválasztottak: Sinka Ferencz 197, Vértessy János 197, Bekő Imre 196, Szőke János 195, Kálmán András 195, Némethy Sándor 195, Tóth János 192, Vértessy Lajos 190 szavazattal. (Függetlenségi kerület).

Varga utczán beadott 265 szavazatot a megválasztottak: Buday József 258, Buzás Elek 258, Váczy János 174, Bekényi Ottókar 170, Huber József 168, Szabó Sámuel 166, Traszny György 164, Mészáros József 161, s Szeleni Gábor 160 szavazattal. (Kormányparti és pártion kívüli vegyes kerület).

Peterfia utczán beadott 324 szavazatot a megválasztottak: L. Nagy Bálint 256, Somogyi Pal 248, Lisztes János 174, Ménécs András 171, Salánky Ferencz 171, Bakóczy András 169, Ekl Gábor 168 szavazattal. (Függetlenségi kerület).

Hatvan utczán beadott 292 szavazatot a megválasztottak: Kovacs József 287, M. Kiss István 286, Riesz Henrik 286, Kertész Mihály 154, Jambor István 152, Somogyi Daniel 151, Nagy Gábor 151, Varady Ferencz 149 szavazattal. (A függetlenségi párt által visszahódított kerület).

Piacz utczán beadott 305 szavazatot a megválasztottak: Dr. Király Ferencz 292, Dr. Gajzágó Bela 289, Szabó Miklós kereskedő 281, Tóby István 195, Fráter Imre 193, Ármós Balint 188, Szepessy Gusztáv 184, Bécshert Mano 179, Szatmari Sándor 162 szavazattal. (Kormányparti és partonkivüli vegyes kerület).

A csapó-utczai kerületben beadott 199 szavazatot a megválasztottak: Dr. Kovacs Gábor ügyvéd 84, Dr. Kocsár Gábor 134, Ötörkocsi Vég János 131, Keszei József 130, Buray János 130, Kovacs Lajos 128 s Jeney Miklós 128 szavazattal. (Függetlenségi kerület).

Kossuth Lajos iratai. Előfizetési felhívás Kossuth Lajos Iratainak újabb három (IV. V. és VI.) kötetére. Több mint tíz éve immár, hogy Kossuth Lajos Iratainak első három kötetere előfizetési felhívást bocsátottunk közre. A magyar közönség rendkívül lelkesséssel követte felhívásunkat és az összes hazai sajtó nagy s örvedetes esemény gyanánt üdvözölte a rövid egymást utában megjelent köteteket, melyek azóta majdnem minden európai nyelvre lefordítva, az egész művelt világ tulajdonává lettek.

Most a dicő szerző újul meg szólal s mi szerencsénknek tartjuk, hogy Iratai újabb három kötetének kiadását közvetítjük. S midőn ennek érdekében fordultunk a magyar közönséghez, — csak ismételhetjük azt, amit az első felhívás alkalmával mondtunk: —

Az Iratokra előfizetést hirdetünk azért, hogy — a begyűlendő előfizetések számához képest növekedven a szerző jutaléka — Magyarországi közönségem integy magaa a l i p a t h a s s a m e g K o s s u t h L a j o s i r o i t i s z t e l e t d i j á t, e g y e d u l m o d a r r a, h o g y a g g n a p j a i z a m e i m g o n d o k k e s e r t e g e t o l m e g l e g e n m e n t v e .

Ugyiszint ismételjük akkori szavainkat: fogadják a magyar olvasóközönség ez Iratokat magához melőan. Nagyobb ferit: nem tüntethet ki a magyar rokonszenves partfogásával,

mint akinek fényes nevé ez Iratok homlokukon viselik!

Az újabb három kötet előfizetési ára 12 frt. Elegetdő azonban 3 frt előleges bevétele is, mely esetben a három kötet mindegyike 3 frt utánvétellel fog megküldeni. A bolti ár magasabb lesz.

Azon lelkes hazafiak és honleányoknak kik a gyűjtés fáradsáimait megsugkra vállalván, legalább tíz előfizetőt szereznek, tiszteletpeldánnyal szolgálunk. Budapest, 1890. decemberben.

A t h e n a e u m r. társulat.

Ferenczter, Athenaeum-épület.

* A népszámlálásnak az 1891-ik év első tíz napja általi végrehajtásához legalább 25—26,000 számláló ügynökre lesz szükség, kiknek csekély díjazás mellett az ország értelmesebb lakosságából kell kikerülni. — A vidéken, főleg kisebb községekben a számlálást egy csoportban végzendő jegyzőkn kívül, majd kivétel nélkül az elemi népskolák tanítóinak is feladata lesz, hogy egy vagy több számláló-csoportban a számláló ügynök szerepét elvállalja. — A vallásügyi miniszter ennek folytán elrendeli, miszerint a községi népskoláknál az 1891-ik év január hó első hetében a tanítás mindazon helyeken szüneteltesse, hol a tanítóra a népszámlálásnak, mint számláló ügynökre szükség lesz.

* Színház. Tegnap Dumas híres színműve, „Francillon” került színi csekély számú közönség előtt. Az előadás vonatottan ment. — P a l o t a i P i r o s k a (F r a n c i n e) c s a k k ö z e p e s h a t á s t a d u d t e l e r n i . A t ö b b i s z e r e p l ö k , L a s z l ó e s B a l a s s á n k i v u l , s z i n t e n c s a k k ö z e p e s s i k e r t e r t e k e l .

Andorfi jutalomjátéka szombaton lesz. Színi fog kerülni a „Potyajegy” vigjáték és „Oroszlán ébredése” című operett. E darabok már magukban veve is pompás szórakozást fognak nyújtani a közönségnek, de enél több lesz az Andorfi alakítás, mert mindkét darabban kitűnő szerepe van az általaosan kedvelt komikumnak Remeljük, hogy a debreczeni műpártók közönség felfogja kasználai az alkalmat, hogy a kedvelt komikust, ki már annyi élvezetet szerzett neki, melőkepen kitüntesse!

* A jótékonyaság gyakorlására a f ő s o r b a n a n ó k v a n a k h i v a t a . A z ő g y ű n d s z i v ű k k ö n y e n m e g i n d u l a n y o m o r e s s z e n e d e s l a t t a r a , m e l y e k e r e n y h ű t e t t i p a r k o d a k n y u j t a n i . N y o m o r r a l e s s z e n v e t e d e s s e l p e d g , k ű n d ű s e n t e l i d ű b e n , g y a k r a n t a l a k o z n a k . — A j ö t é k o n y a s á g n e g y e t e k i l y e n k o r k e z t e r e s o r t o r m a l á v a n n a k f o g a , u g y h o g y a s z a m o s k e r e l i m e z t k i e l e g i t e n i a l i g l e h e t . A j ö t é k o n y a s á g n e g y e t e k n e k t e h a t m i a d e n f o r r á s t e g y e b b e k e l l v e n n i , h o g y a s z ű k ö k o d o k n a e s s e l t e s s e n e k . A d e b r . i z r . b e t e g s e g e l y ő z ő e s j o l t ó n ű e g y l e t i s , m e l y l e l k i s m e r e t e s e n t e l j e t i h i v a t a s t , a m e g k ö z ö n s e g h e z f o r d u l , g a l o r a h i v a z t f ő l a j ö t é k o n y c z e l e r d e k e b e z . A z i z r . n e g y l e t m u l a t s á g i i g e n s i k e r t e t t e s z o k t a k l e n n i s r e m e l j ű k , h o g y a f . h o 2 0 a n t a r t a n d o h a n g v e r s e n y n e y l e g y e k ö t t ö t t : t a c z e s t e l y s z i n t e n l a g o t a t t l e a n d . E z u l a t s á g r a v e t t ű k a k ö v e t e z ő m e g h i v o t : „ A d e b r e c z e n i i z r . b e t e g s e g e l y ő z ő e s j o l t ó n ű e g y l e t i . e v i d e c e m b e r h ó 2 0 - n , s z o m b a t o n e s t e 9 ó r a k o r a „ B i k a ” - s z a l l o d a d i s z t e r m e b e n j ö t e k o n y c z e l ű , h a n g v e r s e n y n e y l e g y e k ö t t ö t t t a c z e s t e l y t r e n d e z . K ű l ö n m e g h i v o t n e m b o c s a t t a t n a k k i ; a n a g y e r d e m ű k ö z ö n s e g e z u t o n

* Aprosagok. A sokféle színes az utczán háza az új czípőmet? Czipész: Ha s nem Színesz: No en

Gyöngédif. Taacos: Nem dalmat tánczköben a Kisasszony: Ha nem!

Legbiztos hálal ellen. Gadszember (a) egy kisse, valamire a Borbely: Nos, Gadszember: halok, meg egyszer biztos lesznek benne, emetetni. Ez a magaszszert a tetszálal ellen

Vendéglov. Vendez: Mi van Vendéglov: Van Vendez: Latom! * A debreczeni 14-en vasárnap haj nely a balapi csárdá. * A szomszédok 9-en Nagyváradon: cziud részvenytársas kezdte meg működését. Jenő kanocon, azigaz kir. tanfelügyelő. Vez U j v a r m e g y e . t e r v e l f o g l a l k o z n a k , v e l u j m e g y e t k e l l e n B i h a r m e g y e k k i s z a k t b a u k a l a p i a s t e r v e . A z u j b a n k a l a p t ö r v e g y i l k o s g y e r n i p a r o s i n a s . K l o n d a v T e t t e n e k o k a i s m e r e

x Biztos gyógy. emésztés vagy székfurdásban, szorulásnyban vagy egyéb bódó. Moll féle seiddi biztos gyógyulást ér. Széküde naponta u szerzés és cs. k. ud. auben 9. A vidéki g z o t t a n M o l l A k e s z t i v e l e s a n i r a s a v a l k e

Az elpusztult család.

— Elbeszélés. —

Irta: Porcsalmy Gyula.

(Folytatás.)

— És te hittél neki? — Az irás hasonlított Jolánéhoz, ámbar a történet után nem hihettem, hogy ő ilyet tegey. Epen akkor vettem leveleket, melyben leirtad az n—i mulatság alkalmával történeteket, megcsalattatásodat s Lombi cseljárt: rögtön világos lett előttem minden. Ugy-e, megmondtam előre, hogy így lesz? — Igazságod lett, jöslatod teljesült — mondá sohajva Vadassy.

— Bar ne tejesseid volna. De most már a bosszura kellet gondolni. Rögtön segedemet küldtem szállására s képzeld, ezután par orára a gazember megszökött, de azért nem kerül el bosszumat.

E közben egy óriási sziklával közlebebe ertek, a vihamfeny megvilágítja a gyönyörű természeti alkotást.

— Az odalen a Damasa — mondá Vadassy — annak közelében van az a bariang, melyről beszéltem, csak igyekezzünk es vigyazzunk a kőmadványok közt.

Lassan kapaszkodtak a hegyoldalra feléle, mar közel voltak a sziklafalhoz, mikor a Lord éniék szükölet, morgast hallatott es nyugtalanúságot arult el.

— Vajon mi lehet az? — kérdé Vadassy megálva — bizonyosan valaki közeledis, vagy valami vad. Tartd keszen a fegyveredet s vigyazz!

A két ifju megállt, Vadassy megsimogatta a kutyát. A derek állat hozzá simut s nyugtalanul szüköit tovább.

Vadassy emberfeletti erővel rántotta meg barátja karját, a sziklatetőre mutatva a fellobbanó villám fényénél. — Nézd! — mondá. — Hol? — kérdé az. — A sziklatetőn.

Minden sötét lett. Gálóssy semmit se látott. Villámfenyre várt, az alkalom nem is soká kesett.

Egy fellobbanó villámfényénél a sziklatetőn, a meredély szelén egy fekete ruhas nő terdelpelt, arcczal a mélység felé fordulva s az ég felé nézve; kezét össze voltak kulcsolva.

— Jolánka! — ordítá Gálóssy, eldobva fegyverét, s a következő pillanatban a sziklacsucs lejtős oldalának rohanva, a Lord vonitva szaladt utána.

Szavara nem sokára els sikoltás es egy tompa zuhanás felelt.

Vadassy megneredve állt ott.

Jolánka, mikor Lombtól eljött, B-haza utczán, mint az örüt futott végig. Haja kusztalan repkedett utána, arca ki volt keive színeből . . .

— Miért eljék tovább én, nyomorult teremtes — zokogá — hogy lépjek becsületes szülein elé . . . Jobb lesz a halál . . .

A község nyugoti része fele tartott. Kieve lejtős uton haladt feifele . . . Fejtött egy hegy oldalára; s a szük hegyi uton biztos léptekkel haladt tova, jobbra töbe csekély mélysegű völgy terült el, baira piaczké voltak a hegyoldala vesve.

A piaczké közt elhaladva, lejtősebb hegyen fekvő szautoföldek közt folytatta útját, keresztül a vetéseken, halomokon, folytonosan zokogva . . .

Vegre a szőlők közé ért . . . Ismerete jól az utat, erre sokat jart kies fekvésű szőlőkön azelőtt . . . Nem találkozott senkivel, nem volt, ki feltartóztassa.

Igy haladt tova fáradhatlanul. Tui a szőlőkön, szük erdei utra tért s ment tova, tova, zokogva, csabítottát atkozva . . .

A vihar dühögött, vakító fényességű villámok cikzáltak . . . A leány nem vett észre semmit, nem felt semmitől. Mit feltén? Azt az életet, mit elakar magától dobni?

Elért a Damassához. Ez egy magas szikla B-haza hegyei közt, B-hazától mintegy jó orai távolra. A hegy déli része a 30-as eveken levalt, leomlott; a szikla darabok ott hevernek szanaszert nagy területen a völgyben, míg más része elszűnyedt . . . A szirt falainál megmérhetlen, irtózatoss mely gödör, mely kut tamadt.

A hegy északi része lejtősebb s erdővel borított, csak a tete kopasz, füvel benőtt.

Mikor ismert a szerencsétlen leány, a hegytetőre indult fel . . .

Ezt érezte meg a Lord, ezért vinyogott olyan nyugtalanul . . .

Mikor fölért, leterdelpelt s imádkozott. . . Imádkozott szüleit, magart, azután bűnös testvéreert, majd ő erde, a hűtlenert.

— Nem, visszavonom atkonat — mondá kezét összekulcsolva s az egre feltékitve — szeretem . . . En megbocsátok neki, bocsáss meg te is . . .

Ekkor egy nagyot villámolt s a Gálóssy hangját hallotta, amint az ő nevé kiáltotta.

— Irgalmas Isten! — sikoltá a hölgy rémületen — s a mélysebbe alá hullt . . .

Gálóssy csak néhány lépést tett még a szirt felé, midőn Jolánka levette magát. Egy nem látta ott. Nem tudta mit csinál, rohanni kezdett fel . . .

Vadassy észre vette a veszélyt s utána rohant s neogy barátja is kövesse Jolánkat, visszahozta.

— Mit csinálsz, szerencsétlen? — kérdé — Jer inkább es keressük fel, hátha még megmenthetjük. . . .

Nem volt nehez rea talámi. Nehány lé-

Ugy látszik, némileg megerette a leány, mert suogoni kezdett valamit, de mit Vadassy nem értettek meg. Gálóssy odahajolt a leány fejéhez s ugy hallgatta szüdsárat.

Vadassy folytonosan kíséregette az elesztést. Eszebe jutott, hogy segítségért kellene mennie, orvosort; de hova? Jobb lesz, ha kocsit hoz, de féltette barátját magára hagyni.

— Barátom — szóló Gálóssyhoz — en megyek segítségért. Vigyázz addig Jolánkára es gondojd a bosszura, mit meg vegre kell hajtannunk . . .

— Igen, bevárak — mondá az szaggatottan — bosszut kell állanom érte . . .

Vadassy eltávozott. Gálóssy magára maradt az összezúzott nővel. A szegény teremtes kezdett eszmélni, a tuzviágnál már fölismerte Gálóssyt, ki hosszú selyem hajáról csökolgatta le a vert . . .

Olyan volt, mint egy örült.

— Te vagy, Kálmán? — nyögé csendesen — már kézd, de bocsáss meg . . .

Az csókjaival borította el.

— Most én megyek — nyögé a leány töredezett hangon — is-ten . . .

Szemei lecsukódtak, megunt élni . . .

(Folyt. köv.)

